

Obsah

Úvodem	7
1. Objevy prvních exoplanet	9
Příběh Pieta van de Kampa	9
1.1 Spor o definici planety	11
Planety u pulsarů	14
1.2 Pulsary	16
Nevyhlášený závod vyhráli outsideri	18
1.3 Jak se exoplanety označují?	20
Statistika objevů	21
1.4 Milníky v hledání exoplanet	22
2. Jak se exoplanety hledají?	23
Měření poloh hvězdy	23
Měření radiální rychlosti hvězdy	24
2.1 Dopplerův jev	25
2.2 Trajektorie planet	28
Sledování zákrytu hvězdy planetou	29
Gravitační mikročočky	32
2.3 Metody detekce řečí fyzikálních vztahů	33
Snímky prachových disků i samotných planet	37
3. Zvláštní planetární soustavy	40
3.1 Inventura ve sluneční soustavě	40
První horký Jupiter (exoplaneta 51 Pegasi b)	43
První snímek exoplanety (2M 1207 b)	44
První exoplaneta v zákrytu (HD 209458 b)	45
Nejstarší exoplaneta (PSR B1620–26 c)	47
Nejbližší exoplaneta (ε Eridani b)	48
Nejméně hmotné exoplanety (OGLE-2005-BLG390L b a Gliese 876 d)	49
Exoplaneta s nejkratší dobou oběhu (SWEEPS-10)	52
První známá exoplaneta v trojhvězdě (HD 188753 Ab)	53
Exoplaneta s největším pevným jádrem (HD 149026 b)	54
3.2 Katalog vybraných exoplanet	56

4. Scénář vzniku	60
Náš vesmír, galaxie a hvězdy	60
4.1 Standardní teorie vzniku sluneční soustavy	62
Zárodečná mlhovina	65
4.2 Hnědí trpaslíci	69
Utváření planet	71
Spojování i rozbití	72
Gravitační kolaps nebo akrece?	74
Vznik planet typu Země a Jupiteru	75
Vznik druhic planet	78
5. Projekty výzkumu exoplanet	81
Projekt Kepler	81
Projekt SIM PlanetQuest	84
Projekt TPF	85
Projekt COROT	86
Projekt Darwin	86
6. Hledáme další Zemi	89
Život na Zemi pohledem astronoma	89
Mrtvé a obyvatelné zóny	90
6.1 Domněnka o vzácné Zemi	92
Uspořádání planetární soustavy	93
Desková tektonika a život na Zemi	95
Modifikovaná Drakeova rovnice	96
Použitá a doporučená literatura	99
Rejstřík	103